

Парти Ленинск хамцнъгъу Э В Д Р Ш Г О

Советск Союзин Коммунистическ парти Централън Комитетин 1957 джилин ичонин 22—29-д болсн Пленумин туск сонъсхвр болн „Г.М. Маленковин, Л.М. Кагановичин, В.М. Молотовин антипартийн багин тускар“ КПСС-н ЦК-н Пленумин гаргъсн тогтавр июлин 5-д гарсн „Правда“ газетд арлгдсмн. КПСС-н ЦК-н Пленумин тогтаврт иигдж келгддженә:

„Мана партъ Централън Комитетин гардврт, цуг келн-әмтнә дөнъгәр тулуур кегъәл, XX-ч хургин тууджлгч шиид-врмүдиг куцәхин төлә манъгъсик кәдлмш кегъәд, оln-әмтнә т-ахуг цаарандь улм бсгх-әдлүлх болн советск оln-келн-әмтнә эдл-уш, умсх-зуух, бәәсн бәәдл тасрха уга бәд-лүлгдх, партин дотадк бәәд-лин ленинск кемджәг хәрү босгъхин төлә, революционн занъ эвдснә уршгиг уурулхин кергт, партъ оln-әмтн хойрин хоорндк залгъла улм брг-джүлхин төлә, советск соци-алистическ демократиг брг-джүлхин төлә, советск оln-келн-әмтнә ни-әнъкр бәәдлгиг улм батлхин төлә, национальн политикиг чикәр кедж эдлхин төлә, зугар газадин политикин халхар болхла — орн-нутгудин хоорндк цуутәг әмрлүлдж, зууцнъгъу-ни бәәдлгиг батлхин төлә ноолддж йовх цагт; нег улү эн хамг халхар үзмдجتә куцәнъгъу тәрмүд кегдджд одсинь советск кун болвас меддж орксн цагт, — минъ эн цагла Маленков, Каганович, Молотов гурвна антипартийн баг парти йовгч гол татасиг турушадж, өмнәсн босв.“

ЦК-н Пленумин тогтаврт, тер антипартийн багин фракционн уулдврт гүн цәәлгъвр бггддж. Парти политическ хаалгъиг хаджилгъхин кергт эн баг антипартийн, фракционн эв-аргъар, КПСС-н ЦК-н Пленум деер сунъгъдсн парти гардч органа ханъцаг сольхар седсн бәәдж.

Сүл гурвн-дөрвн джилин туршарт кумни эркшилиин уршгас кәлтә гарсн дуту-дунд-сиг болн әндүсиг чиклх хаалгъ авчксн цагт, дакад газадин ордудин эргид чигн болн эврәннъ орн-нутг дотр-луд чигн марксизмин-ленинизмин ревизионистрин өмнәс куцәнъгъүстә ноолда кедж йовсн цагт, келн-әмтнә ленинск политикин туст урднъ гарсн әндүсиг чиклгъяр партъ ик кәдл-мш кечксн цагт — ода медг-ддж авгдсн, күтц илтгдсн антипартийн багт орлдачир, КПСС-н XX-ч хургин зөвшлсн тер хаалгъд горднъ, әс-гидж хаджугъасн харшлгч уулдвр оньдин үзүлдг билә. Парти тийм гол-ик тәрмүдин өмнәс, келхд, союзн республиксин зөвиг брг-жүлх болн дора газрин Советмүдин кәдлмш

Июлин 5-д гарсн „Правда“ нур статья

бәдлүлх, әмнг болн әмнгшсн газриг олзлх, селәнә эдл-ахуд зура келгъиг хуврулдж ясх, промышленностин гардлгъиг ясрулх болн оln-әмтнә бәәдл ясруллгъна төлә кедж йовх кесг тәрмүдин өмнәс антипартийн баг босв. Адл биш соци-альн кев-кецтә, орн-нутгуд хоорндан ни-негн, төвкнүн бәәхин туск, нарт делкәд бәәх әәмшгиг сулдххин болн делкән цуг оln-әмтнә СССР ни-ни-цнъгъу бәәхин туск ленинск залврин өмнәс эн баг ундсәри харшлгъна уулдвр кехәр седв.

Маленковин, Кагановичин, Молотовин болн теднә негдсн Шепиловин антипартийн багин фракционн уулдвр мана парти ленинск принциплә харгъджахш гидж КПСС-н ЦК-н Пленум, парти ленинск хамцнъгъу цуг халхарнъ батралгъна седкл-ухагъар гардвр кедж, бурушав. Президиумин чледүдин ханәс болн ЦК-н чледүдәс Маленковиг, Кагановичиг болн Молотовиг, КПСС-н ЦК-н секретарин ууләс, ЦК-н Президиумин чледүдин кандидатсин ханәс ЦК-н чледүдин ханәс Шепиловиг Пленум гаргъв.

КПСС-н ЦК-н Пленумин тогтавриг, парти болн государствени ик чиртә кергүд гидж тоолад, цуг мана партъ, цуг советск оln-әмтн бргмдجتә кевәр тааслж зөвшәрдж, нег дуугъар дөнъндж бәәхин редак-ци ирджәх кесг зәнъгс, сонъсхврмуд медүлдж келдженә. КПСС-н ЦК-н июньск Пленум, мана партъ эврәннъ зергләнә хамцнъгъугин төлә, генеральн хаалгъин төлә кедж йовх ноолдана тууджд „орхмн. Июлин 2-т болн 3-д Москвад, Ленинградт, Киевд, союзи болн автономн республиксин цуг хотл балгъсдар, крайсин болн областьсин центрумүдт, КПСС-н ЦК-н Пленумин диг-ашд нерәдгдсн партиин активин хургуд, әс-гидж актив орлксн пленумс болв.

Предприятъсәр, колхозмудар, МТС-р, совхозмудар, Советин Аәрмин болн флотин частъсәр, учрежденьсәр болн сургъулин заведеньсәр, КПСС-н ЦК-н Пленумин тогтаврин тускар куундвр келгъяр партиин эклц организацсин, күч-кәлсчрин хургуд кегдджд йовна. Москвад, предприятисин тосхлтсин болн учрежденьсин 8 минъг гар партиин организацл партиин хургуд болв, энүнд 60 шаху минъгн коммунистир үг келчәв.

КПСС-н ЦК-н Пленумин тогтавр, КПСС-н XX-ч хургин шиидврмүдиг сәәнәр куцәлгънә төлә кеджәх Централън Комитетин чанъг зүтклгънә болн тасрхан уга ноолдана сәәнәр келгдджәх герч-тем-

дг болджана гидж хургуд деер советск әмтн эврәннъ унн ухан-седкл деерәс үг келчәв.

— Би, дөчн джил шаху Путиловск-Кировск заводт кәдл-дженәв, — гидж хург деер келсн үгдән Кировск заводин мастер Н.Г. Карташев келв. — Алдр Коммунистическ партъд, терүнә Централън Комитетд унн итклтә бәәх эврәннъ ухан-седклән заводин коллектив давсн джилмүдт оньдин медүлдг билә. Мана заводин кәдлмшчрин хург деер Ленин кесг дакджд үг келсн. Ленинск унн мана зүркинд орсмн.

Антипартийн багин кехәр седджәсн ховлгч-анди бәдн хорта уулдврин тускиг бидн медснә хбөн, бидн, кировчир, ик гидгәр бшәркджд бврсиг нанд үгәр келджд күргүд кунд. Маленковиг, Молотовиг, Кагановичиг, Шепиловиг бидн ичәджд-гәәлджәнәвди. Ленинск хаалгъас маниг гаргъх зөв тер андн улст бидн бгшговди. Хаалгъас хооран гартн! — гидж бидн теднд келдженәвди. Манд харшлх зөв теднд бидн бгш угавди.

Оln келн-әмтнә Төрскн орн-нутгт бәәх цуг келн-әмтнә келәр, коммунистическ тосхлтин зураг Коммунистическ партин гардврат куцә-джәх оln-әмтнә ончта күч-кәлснә тускар эн бдрмүдт халун кевәр келгддженә. Кунд промышленностиг цугъарагъас дееркүлжд бсгджд-брг-джүлгънәс, тасрхан угагъар техникеск прогресс келгънә болн күч-кәлснә гаргълтиг бәдлүллгънә кәрнәгәс иштә, оln-әмтнә эдл-ахун цуг әнъ-гсин цаарандк күчтә бслт, селәнә эдл-ахун ик бәдллгъ, оln-әмтнд кергтә эд-тавр, хот-хол элвгәр гаргъхин кү-цх, дакад әнүнәс иштәгъяр, советск оln-әмтнә материалън бәәлгъ икәр бәдлүлхиг тетгх, оln-әмтнә эдл-аху бсглгъяр зургъадгч тавн джилин зурагъин гол-ах тәрмүд куцәнъ-гъүтәгъяр кегдджд, куцә-джд йовна.

Дөрвн джил хооран бәәд-лнъ зөвәр тоолулдж-ухалулдж бәәсн селәнә эдл-ахун күчтә бәдллгънә халхд бәәх куцәнъгъүс ик болн элвг сән. Селәнә эдл-ахун гаргълг эдлуушиг бсгджд-брг-джүлгънд орлцхд колхозникуд седвәртә болхиг бәдлүллгъяр партин темдгджд гаргъсн болн куцән-сн тәрмүдәс иштә, селәнә эдл-ахун зура келгънә диг-дара сольснас болн, ахр ца-гин эргид әмнг болн әмнгрш-сн газр олзлдж эдлгънәс кәлтә, селәнә эдл-аху бсгджд-брг-джүлгънд куцәнъгъүс тетгх, буудә болн малин хот-хол гаргългъиг зөвәр икдүлх аргъ бгв.

Парти ленинск хамцнъгъу эвдршго

(Чилгчнь).

Колхозникудин эдл-ахус селанэ эдл-ахун эдл-уш орулдж бгдгиг уурулхин омнэс антипартийн багт орлчачнр бурушадж келхэсми, энүг эс күцэх цуг аргыннь тедн хэсми. Колхозникудин, кбдлмшчирин, уулд церглэчирин эдл-ахус государствд селанэ эдл-ахун эдл-уш эрджэн уга орулдж бгдгиг уурулхин тускар КПСС-н ЦК-н болн СССР-н Министрудин Советин гаргэсн тогтавриг цуг мана олн амтн ик байртагвар тосцхав.

Амн болгэна тоод мах, ус болн тос гаргылгвар США-г ён джилмудин эргид кучимн гисн, цуг олн-амтн зовшлдж таассн тини лозунг партэ, селанэ эдл-ахун халхд теггдсн кбдцанъгъусэр тулг кедж тэвсми. Олн-амтнэ бээлд цаарандь-обдлулггэнд Коммунистическ партэ цуцртан угагвар килмдэ-оньг тэвдэ-хиг тер лозунг медулдхэв. Тер лозунгин омнэс антипартийн баг үг келсэрн, күч-кблсч олн-амтнэ джиргэл-бээлд кергтэ тоотиг элвгдүүлх кергиг оньг-ухандан, төртэн эс авчг бэрц йовлд гаргэсн, социалистическ эдл-ахун малас гарлг эдл-уш гаргылгэна тблэ келддж йовх цуг олн-амтнэ делгү бргн йовудин тускиг эврэн бийснь эс иткдэ бээхэн медулдхэв.

Олн-амтнэс, энунэ керглснэс болн неклгэснэс хаджидж гарсн, терунэ седвэртэ күчн-чидл иткл уга бээх, антипартийн багт орлчачнрт советск амтн зокаста цоклгэ бгчэнэ. Тегэд, Кишеневд болсн хург деер Чадыр-Лунгск района селанэ эдл-ахун Ленинэ нертэ артелин колхозниц Домна Захаровна Чекир ингдэ кель:

—Мана хувиг буладж авхл кенд чигч, кезэ чигч збв бидн бгшговдн гидж келхд энэгин колхозниц нанд збв бгхиг сурджанав. Уралан йовхд манд харшлар седсн теднэ зураг бидн юм үлдэлго, күцднь салькинд нисгдэ хайхвдн. Мах, тос, үс гаргылгвар Америкиг бидн күцдэ чадшговдн гидж антипартийн багт орлчачнр келснь—нанд шинькэн медгдв. Маленков, Каганович болн Молотов болмарн алнэтрдж бэйцхэг, болв Америкиг бидн күцэд, давхвдн! Энүг би келдхэв, энүг цуг колхозникуд итдхэв.

Парти ленинск хаалгынгерунэ дотр-дундин болн газдин орлудин туск политикиг салун кевэр дбнэнджэх, коммунизм тосхдях олн-амтнэ сунд гүүнэр иткдэ бээх сайлн советск амтн тингдэ келжэнэ, тингдэ ухалджана.

КПСС-н ЦК-н июньск Пленумин тогтаврмудар газдин рдуд икэр софмсджана. Ганхи КПСС-д болн Советск оюзин олн-амтнэ тблэ бээтэ, нарт делкэн коммунистическ йовудин тблэд, социализин болн төвкнүн бээлгэна

кучиг батрулхин кергт ик чиртэ, ленинизмин гүн ухагвар гардвр кедж КПСС-н ЦК-н Пленумин гаргэсн тогтаврмудиг ах-дуугын коммунистическ болн кбдлмшчирин партэс болн социалистическ орн-нутгудин цуг күч-кблсчир халунар таасдэ зовшлджэнэ. Парти хамцнъгъуг эвдхэр болн генеральн хаалгын, КПСС-н XX-ч хургин тууджлгч шиидврмудин омнэс дэврлгэ кехэр седсн чанъгэ цоклгэ бгсн КПСС-н Центральн Комитетиг нег дуугвар дбнэндэ бээхэнэ.

КПСС-н ЦК-н Пленумин темдлдж гаргэсн кергүд, орн-нутгуд хоорндэ бээлгэ үндсэнрнэ ясурулггнур кбтлдж йовна, олн келн-амтнэ хоорндэ цуугтэ бээлдж амрулхд дбнэ-нбкд болджана гидж, оньдин болгэн коммунистическ парти болн Советск Союзин правительствин политикиг йирдэн хаджилгэхэр седдэ бээдэ баячудин барин бийнэ келдхэв.

Антипартийн багт орлчачнр хуучар ухалдж-тоолгэна болн хуучн авцд кел бэргдлгэнд бээсми, ода чигн бээгэв. парти болн орн-нутгин джиргэл-бээлгэна салцхасми, шин бээлдж шин цаг-уулдвирг үзджэхш, хуучн халдэ гаргэжана гидж КПСС-н ЦК-н Пленум заав. Коммунизмд күрглгэна джисэнд керг-тус уга, хуучрсн, маргдсн кбдлмшин кез язин авцин ардас дахцхана, советск олн-амн ббдлгэна, цуг социалистическ лагерин кергтэ некрмүдэс болн джиргэл-бээлдэс гарчах тоотсиг тедн хаджгерт тоолдж бурушацхав. Сектантс болн догматикс, эдн дотр-дундин чигн, тер мет, газдин чигн политикин төрмүдин халхд марксизм-ленинизмиг медхд начетническ, ймн-джиргэлд уга халдэ гаргэлж. Одгэ цагин бээлд творческ марксизм-ленинизм ямарн чиртэ болджахиг тедн медхэр бээхш.

Тер дунд, ода цагин шин бээлд марксизм-ленинизмиг джиргэл-бээлдэнь күцэлгэн, коммунизм тблэ ноолдлгэн гисн, эн—парти XX-ч хургин шиидврмүд делгүгвар күцэлгэн, төвкнүн бээлгэна политикин тблэ олн-амтн хоорнд негн бээлгэна тблэ социалистическ лагериг цуг халхарн батрулхин тблэ ноолдлгэн болджана гидж, марксистск кевэр ухалд советск күн болгэнд медгдхэв. Эн цагин шин бээлд үгэр биш, керг күцэлггэр марксист—ленинец боллгэн гисн,—промышленность гардлггиг зүткдэ ясурулгэн селанэ эдл-ахун цуг халхсиг ббдлулггэна тблэ, эдл-уш элвг болгэхин тблэ, амтн бээдг гермүдин делгү-бргн тосхлтин тблэ, союзн республиксин збв-йос икдүлхин тблэ, келн-амтнэ сургүль-эрдм цецгүлхин тблэ, олн-амтнэ седвэр делгүлхин тблэ ноолдлгэн болджана.

Коммунистическ тосхлтин күцл-кергүдиг харсдэ бээх Центральн Комитетин чанъгэ

цоклгэ авсанннь хбн, антипартийн багт орлчачнр, фракцион ноолдана хаалгэд, парти хамцнъгъуг эвдх хаалгэд, КПСС-н Устав хаджилгэх хаалгэд орцхав. Парти омнэс збрлцгэна ухан-седкл деерэс хоорндан негдхэр күүндэ авчкэд, парти политикиг овьгдарулх күцл тедн бийннэ омн тэвдэ, парти XX-ч хургин шиидврэр бурушагдсн гардлгэна хаджгэр авцур партиг хэрү эргүлхэр тедн седлхэв. Эдн хов-хулд келдлгэна хаалгэд ордж, Центральн Комитетин омнэс нуувчачнр күүндэр кедж негдчхэдж. Ленинск принципд унчик КПСС-н Центральн Комитет, парти хамцнъгун тускар Ленин заадж гаргэсн парти Х-ч съездин шиидврэс иштэ, антипартийн баг чанъгэ цоклгэчла харгэла.

Антипартийн багин туск төр күүндлхэсн цагт, ЦК-н цуг члелүдин болн члелдин кандидатсин, КПСС-н Центральн ревизионн комиссин члелүдин баг хамцнъгуг болн ни-негн болсиг КПСС-н ЦК-н Пленум темдлдж бээх соньсхвирг цуг коммунистнр, кесг сай советск олн амтн ик гидгэр збв-шэрдэ тосцхав. Антипартийн багиг татх нег чигн күн ЦК-н Пленумин ханьд гарсн уга.

Марксизм-ленинизмин тут дор эврэннэ зерглэгэн улм батлхиг, коммунистическ тосхлтин төрмүдиг саянэр күцэ-

хд цуг эврэннэ күчн-чидлэн тэвхиг, антипартийн багин тускар гаргэсн тогтаврэн Центральн Комитет цуг коммунистириг дуудв. Цуг мана партэ, цуг советск амтн ленинск Центральн Комитетин эргид улм батар хамцдэ бээдхэхэр тер дуудлгэнд хэрү бгчэнэ. Маленковин, Кагановичин, Молотовин антипартийн багт цоклгэ бглгэн, ленинск партин зерглэнэ хамцнъгуг цаарандэ батлхд, терунэ гардвр батлхд, парти генеральн хаалгэн тблэ кеджэх ноолдана кергт йокд-тус болджана. Кесг союзн республиксин компартэс болн ик партиин организацис орлджых шин чид ханьцанд орулдж Пленум сунгэсн КПСС-н ЦК-н Президиумиг партэ болн советск амтн йбэрдхэцхэнэ.

Алдр-Ленин ноолданд тогтасн болн батлсн, марксизм-ленинизмин тугиг ббдэн бэрдэ йовх мана Коммунистическ партэ урдк-урджасн ода хамцнъгү болн ни-негн. Парти ленинск хамцнъгү эвдршго! Партиг, эврэннэ дамшлтта болн гүн медрлэ вождэ болн багш болджахиг үздэ-медж бээх цуг советск амтн, терүнд энэкрэн болн итклэгэн үзүлджэнэ. Партиг, терунэ ленинск Центральн Комитетин гардвр коммунизмин шин дилврмүд бэрцхэй!